Wyrok z dnia 13 czerwca 1996 r.
III ARN 6/96

Przesłanki ustalenia właściwości podatkowej komisji odwoławczej określone w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 1982 r. w sprawie zakresu działania, składu osobowego, trybu powołania oraz organizacji podatkowych komisji odwoławczych (Dz. U. z 1983 r. Nr 4, poz. 30 ze zm.) powinny być spełnione łącznie.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski, Adam Józefowicz, Janusz Łętowski, Andrzej Wróbel (sprawozdawca),

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Włodzimierza Skoniecznego, po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 1996 r. sprawy ze skargi Zbigniewa K. na decyzję Izby Skarbowej w S. z dnia 15 lutego 1995 r. [...] w przedmiocie określenia wysokości podatku dochodowego za 1991 r., na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 września 1995 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Urząd Skarbowy w M.M. decyzją z dnia 8 września 1994 r. - po ustaleniu w drodze szacunkowej podstawy opodatkowania - określił Henrykowi Zbigniewowi K. podatek dochodowy za 1991 r. w wysokości 55.178.400 zł.

Izba Skarbowa decyzją z dnia 15 lutego 1995 r. [...], po rozpatrzeniu odwołania Henryka Zbigniewa K., od powyższej decyzji Urzędu Skarbowego, utrzymała w mocy zaskarżoną decyzję. W ocenie organu odwoławczego w świetle ustalonego stanu faktycznego sprawy ustalenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym w drodze szacunkowej na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych było uzasadnione, zaś określenie - przy uwzględnieniu 20% wskaźnika netto - należnego podatku za 1991 r. w kwocie 55.178.400 zł zgodne jest z zebranym materiałem dowodowym.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 18 września 1995 r. [...] stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji organu odwoławczego. W ocenie Sądu stosownie do przepisu § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 1982 r. w sprawie zakresu działania, składu osobowego, trybu powoływania oraz organizacji podatkowych komisji odwoławczych (Dz. U. Nr 30, poz. 212 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, organem odwoławczym w sprawach wymiaru podatku obrotowego i dochodowego lub tylko dochodowego od podatników będących osobami fizycznymi, gdy podstawy opodatkowania z braku niezbędnych danych do ich ustalenia określone zostały w drodze szacunkowej, a wysokość spornej sumy podatków przekracza 10 tysięcy złotych, jest podatkowa

komisja odwoławcza działająca przy izbie skarbowej. Zaskarżona decyzja została zatem wydana przez organ niewłaściwy.

Powyższy wyrok zaskarżył Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, zarzucając rażące naruszenie § 1 ust. 2 tego rozporządzenia oraz art. 207 § 3 w związku z art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Naczelnemu Sadowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. W ocenie wnoszącego rewizję nadzwyczajną skoro z akt sprawy wynika w sposób bezsporny, że Henrykowi Zbigniewowi K. wymierzono w I instancji podatek dochodowy za 1991 r. w wysokości 55.178.400 zł, to organem właściwym do rozpoznania w 1995 r. odwołania, przy uwzględnieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o denominacji złotego (Dz. U. Nr 84, poz. 386 ze zm.) jest Izba Skarbowa w S.

Prokurator wniósł o uwzględnienie rewizji nadzwyczajnej

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 127 § 2 k.p.a. właściwy do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji państwowej wyższego stopnia, chyba że ustawa przewiduje inny organ odwoławczy. W odniesieniu do spraw podatkowych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych przez urzędy skarbowe w pierwszej instancji organem wyższego stopnia właściwym do rozpatrzenia odwołania od takich decyzji, zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 106, poz. 511 ze zm.) jest izba skarbowa. W sprawach niektórych podatków, stosownie do przepisu art. 176 § 1 k.p.a., organem odwoławczym jest podatkowa komisja odwoławcza, działająca przy izbie skarbowej, przy czym § 2 tego przepisu upoważnia Ministra Finansów do określenia w drodze rozporządzenia rodzajów takich podatków, składu oraz trybu powoływania komisji i ich organizacji. Stosownie do przepisu § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 1982 r. w sprawie zakresu działania, składu osobowego, trybu powoływania oraz organizacji podatkowych komisji odwoławczych (Dz. U. Nr 30, poz. 212 ze zm.), wydanego na podstawie art. 176 § 2 k.p.a., właściwość podatkowych komisji odwoławczych jest wyznaczona ze względu na przedmiot sprawy podatkowej, rodzaj podatników, sposób określenia podstawy opodatkowania oraz wysokość spornej sumy podatków za rok podatkowy. Z treści powołanego przepisu wynika, że odwoławcza komisja podatkowa jest organem właściwym do rozpatrzenia odwołania w sprawach dotyczących wymiaru podatków obrotowego i dochodowego lub tylko dochodowego od podatników będących osobami fizycznymi, a także podatku obrotowego od spółek cywilnych, jawnych i komandytowych, których wspólnikami, udziałowcami lub komandytariuszami są wyłącznie osoby fizyczne, jeżeli podstawy opodatkowania z braku niezbędnych danych do ich ustalenia określone zostały w drodze szacunkowej, a wysokość spornej sumy podatków za rok podatkowy przekracza 10 tys. zł. Należy ponadto przyjąć, że wymienione wyżej przesłanki ustalenia właściwości podatkowej komisji odwoławczej powinny być spełnione łącznie, co oznacza, że w pozostałych przypadkach względnie w razie braku chociażby jednej z wymienionych w tym przepisie przesłanek, organem odwoławczym jest właściwa izba skarbowa. W świetle bezspornie ustalonych okoliczności sprawy należy przyjąć, że powyższy przepis rozporządzenia określający właściwość podatkowej komisji

odwoławczej nie miał w niej zastosowania, bowiem odwołanie dotyczyło wprawdzie wymiaru podatków dochodowego i obrotowego od osoby fizycznej, określonego w drodze szacunkowej, jednakże nie został spełniony warunek dotyczący wysokości spornej sumy podatków, o której mowa w tym przepisie. W związku z powyższym trafny jest pogląd wnoszącego rewizję nadzwyczajną, że skoro z akt sprawy wynika w sposób bezsporny, że Henrykowi Zbigniewowi K. wymierzono w I instancji podatek dochodowy za 1991 r. w wysokości 55.178.400 zł, to organem właściwym do rozpoznania w 1995 r. odwołania, przy uwzględnieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o denominacji złotego (Dz. U. Nr 84, poz. 386 ze zm.) jest Izba Skarbowa w S.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

==========